

SZERKESZTŐI IRODA

Belmagyar-utca 47-dik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények címzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DIJA:

Egész évre 16 frt. vagy 32 korona. Negyed évre 4 frt. vagy 8 korona. Félévre 8 frt. „ 16 korona. 1 hóra 1 frt 50 kr vagy 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adnak vissza.

ELLENZÉK

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33. szám.

HIRDETÉSI DIJAK:

Egy ccentimetryni tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reclam sora: 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyilvántartási díjak:

garmand sora után 20 kr. fizetendő.

Hasznos terv.

A kereskedelmi és iparkamarák titkárai közt igen helyes és életrevaló terv létesült.

Allandósítani készülnek ugyanis azt a testületi értekezletet, melyet a múlt évben Budapesten megtartottak, s melynek folyamán arról győződtek meg, hogy az ügykörökbe utalt fontos ipari, kereskedelmi és közgazdasági érdekek előmozdítása körül hatályosabban működhetnek, ha bizonyos időközökben találják adva egymásnak — megvitatják ama közkérdéseket, a melyeknek előbbvitale ügykörökbe tartozik.

A mint a meghívóból látjuk a titkárok értekezletüket ez évben Miskolc városában tartják meg, a hol szeptember 7-én gyűlnek össze.

A miskolci értekezletnek egyik tárgya lesz a kamarai titkárok e nemü összejeveleinek szervezése is.

Kijelölve vannak azonban az értekezlet tárgyairól olyan általános érdeklő közgazdasági és ipari kérdések is, minők például a vásártörvény szervezése, a fegyveripar rendezése stb. stb. Kétségtelen, hogy mindama közkérdések, melyek a kamarai titkárok értekezleteinek tárgyait vannak hivatva képezni — olyan általános érdekek és nagyfontosságúak, hogy mindenki csak ószintén óhajthatja, hogy az ezen érdekek szolgálatában álló férfiak időnként megbeszéljék e kérdéseket, s ez uton hasznára váljanak a gazdasági fejlődés ügyének.

Épen ez okból azonban azt tartanók szükségesnek, hogy a titkárok értekezletei némileg tágabb körűekké fejlesztessenek, s idővel gazdasági kongresszusokká váljanak.

Hazánknak egy a mezőgazdaság, mint az ipar és kereskedelem terén igen sok teendője van még. De az is bizonyos, hogy a míg szellemi előhaladásunkkal anyagi megmozdulásunk lépést nem tart, hazánk csak oly emberhez hasonlít, kinél a tudományok vézna, beteges testtel párosulnak.

A szellemi ismeretekben minden téren versenyt tudunk állani a civilizált nemzetekkel. Irónk, tudásaink, költőink, művészeink közül többen európai hírnevet vívtak ki, sőt sokan első helyre emelkedtek.

De a közgazdasági téren még el vagyunk maradvá, mert habár emel-

kedett is ki egy pár kereskedőnk és iparosunk, s gazdáink közül is leginkább az állattenyésztés körül hírnevet szerzett egy néhány: nagy általánosan szólva és intézményeinkre is tekintve, — még csak odáig jutottunk, hogy hiányainkat kezdjük fölismerni.

És ezt leginkább annak tulajdonítjuk, hogy a közgazdasági érdekek kifejtésében és a szakismeretek terjesztésében nem voltunk eléggé praktikusak.

A ki mindennapi munkája után él, nem rajong a betéért; s a magyar ember különben se volt soha oly könnyűmoly, mint például a német. Hanem azért ha a gyakorlati pályán lévő embernek úgy kívülről keze ügyébe jutnak valamik, azt nemcsak figyelemmel, hanem eszével is megragadja.

Ezért lettek oly népszerűek a vándorgyűlések, vagy kongresszusok. Olyan hatással vannak a társadalomra, mint a bedobott kő a tó álló vizére.

Igy az érdekeltek, a közvélemény s az intéző körök többet foglalkoznak az ide tartozó kérdésekkel, — s évről-évre szaporítjuk a haladás nyomait és biztosítékait.

E meggyőződésünkben kifolyólag mi az iparkamarai titkárok évenkénti gyűléseinek is nagyon örülünk. Minden évben más-más vidék különleges viszonyait ismerik meg, s állítják előtérbe.

És a jelentések megszerkesztése, valamint az előirt működés által végre bizonyos kapcsolat létesül nemcsak a kamarák, hanem ezek kerületei között is, melyet eddig a gyakorlati életben egészen nélkülöztünk, s legfőkébb a papíron találhattunk föl, de ott is hiányosan.

Hogy e gyakori összejeveleteknek sok előnye, s már néhány év múlva sok hasznos gyakorlati eredménye is lesz: ez egészen bizonyos.

Oly praktikus férfiak, mint a kamarai titkárok, nem áldoznának idejükből ily dolgokra, ha már az első összejevetel meg nem győzte volna őket arról, hogy az ezekre fordított idő nem vész el gyümölcsetlenül.

Éppen ezért a szorosán vett kamarai titkári értekezleteket ki szeretnők egészíteni oly módon, hogy azokban lehetőleg minden közgazdasági tényt képviselve legyen, s a titkári gyűlések közgazdasági kongresszusokká fejlődjenek.

Politikai hírek.

Miniszterek a királynál. Wekerle Sándor kormányelnök — mint egy Ischlból érkezett táviratunk jelenti — kedden ismét hosszabb kihalgaatón volt a királynál. A miniszterelnök valészintűleg még szerdán is Ischlben marad. Kálnoky gróf közös külügyminiszter, aki szintén kihalgaatón volt a királynál, visszautazott Bécsbe.

A kereskedelemügyi miniszterium ügybesztásában szeptember 1-étől kezdve néhány fontosabb változás fog beállni. Igy nevezetesen a folyam-, csatorna- és tőhajózási ügyek — a hajózási főfelügyelet kivételével — valamint a hajókázán és hajókőbüzési ügyek, ugyszintén az összes gőzkazán-ügyek a vasuti és hajózási felügyelőség ügyköréből a II. szakosztálynak Gonda Béla műszaki tanácsos vezetése alatt álló második ügyosztályába helyeztetek át s ide osztattak be Kenessy Kálmán és Rózsavölgyi Gyula felügyelők; továbbá a kereskedelmi ügyek a IV. osztályból a Gaál Jenő miniszteri tanácsos vezetése alatt álló VII. szakosztályába helyeztetek át és ezek intézése végett ide osztatott be Hunfalvy Géza miniszteri titkár.

A hercegprímás Bécsben. Vaszary Kolozs biboros hercegprímás, a ki Balatonfüredről Kohl Medárd titkárával vasárnap érkezett Budapestre, még Szent-István napig a fővárosban marad s részt vesz a nagy ünnepi körmenetben. A hercegprímást nyilván a napokban fogja meglátogatni az Ischlból visszatérő miniszterelnök, kinél Vaszary Kolozs biboros látogatást tett. Wekerle Sándor, ámbár a hercegprímás nem találta őt otthon, ezt a látogatást a legközelebbi napokban fogja visszaadni. A jövő hét elején a hercegprímás Bécsbe utazik, Agliardi bécsi pápai nunczius látogatására. A pápai nunczius és Magyarország hercegprímása az alkalommal bizonyosan megbeszélk a magyarországi egyházpolitikai kérdéseket, ámbár a kormány ez ideig még nem közölte előzetesen a hercegprímással a kötelező polgári házasságra vonatkozó törvényjavaslatot.

Német lap az oláh kérdésről

A Hamburger Correspondent írja: Te-kintettel a román kulturális igazgatására és a románoknak magyarosításra vonatkozólag emelt panaszaire nem érdektelen, hogy Magyarországól különféle oldalról panaszok hallatszanak a magyarok elromanosodása felett.

Kétségtelen, hogy az állítólag elnyomott nemzet nem mulasztja el a hol teheti, „elnyomóinak” elromanosítását.

Hunyadmegyében ép úgy, mint Erdélyben nagyszámú elromanosodott magyar van. Ezek többnyire a görög-kath. egyházhoz tartoznak és minthogy azon kerületekben az

oláh a liturgiai nyelv a román papságnak könnyen sikerül, hogy az idegen nyelvű elemeket magához vonja.

A magyar nyelv megtámadása könnyű, minthogy a román elem különösen a cseléd-ség közt erősen képviselve van, ugy ezeztől is kiindul a román propaganda. Legközelebb megjelent egy röpirat, a melynek szerzője a nagyváradi görög-kath. egyházmegye Pituk nevű plébánosa, a mely röpirat behatóan foglalkozik a románosító törekvésekkel és a melynek alighanem sajtópör lesz a következtése. Minthogy Páve l nagyváradi püspök szerzőt beszándokozik panaszolni.

E röpiratban ugyanis Pituk plébános azt igyekezett kimutatni, hogy Páve l püspök egyházmegyéjében nem kevesebb, mint 24 ezer magyar románosodott el az ő működése következtében.

A röpirat tartalmazza egy körlevél szövegét, melyben a papoknak és a tanítóknak meghagyatott, hogy ott, a hol csakis magyarul beszélnek a templomban, és az iskolában kizárólag románul tanítsanak és prédikáljanak.

A röpirat szerzőjére, Pituk plébánosra nézve e közlés a nyugdíjaztatást vonta maga után, mely ellen azonban Pituk a kormánytól panaszt emelt.

Mindebből látható, még ha ama röpirat adatai tulzotok volnának is, miken áll a dolog a románok elnyomtatása tekintetében és hogy tényleg némely vidéken az elnyomók többet kell szenvedniök a románoktól, mint ezeknek az előbbiekől.

Montbach — Bokross ügy.

(Folytatás.)

Bámulatos, hogy egy ily tényállás dacára a sérelmes határozat a hitlen kezelést illetőleg egy szót sem tart érdemesnek vesztetni, ez ignorancia azonban nem alkalmas arra, hogy az ezen büntselekmény által súlyosan megsértett jogrendnek az eljárás egyszerű megszüntetése által elégtélessék.

Egyben azt is hangsúlyozni kívánom, hogy a hitlen kezelés tényálladékanak vizsgálata után eszközözendő megállapításra annyival inkább köteleessége a bíróságnak, mert hiszen ezen büntselekmény természete egyenesen kizárja annak a lehetőségét, hogy a károsult fél mind azon adatok birtokába lehessen, a melyek a vagyonkezelő kezéhez befolyt összegek és azok mikénti kezelését pontosan és részletesen megállapíthatók; ha ezt mint azt a sérelmes határozat indokolása tölem megkívánja — lehetséges volna: ugy valóban feleslegessé válnék a vizsgáló bírói intézmény és a vizsgáló eljárás.

Elismerem, hogy a hitlen kezelést bizonyító eseteket illetőleg volna plaszticitása azon ellenvetéseknek, hogy hiszen általában és az egyes esetekben a Bokross Elek kezéhez befolyt jövedelmek és pénzek felhasználása tekintetében mint ügyvéd és nem vagyonkezelő minőségben járt el. Ha ez ellenvetés megállhatna ugy ez ügyvédre kivólva zárva az idegen vagyon kezelésének lehetősége; pedig a btkv. hivatkozott 361 §-a ily kizárást nem tartalmaz, de másfelől az ügyvéd pe-

rankivül eljárása a fél megbízásából, annyira eltűt a jövedelmek és pénzüsszegek átvétele és azoknak a megbízó érdekében ugyan, de saját belátása szerinti felhasználásától, hogy a két ténykedés össze nem tévesztendő az előadottakból világos, hogy a hitlen kezelés megállapításához számozkodás nem szükséges, mert itt első sorban nem az a kérdés, hogy a megbízónak van-e és mekkora követelése a vagyon kezeléséből kifolyólag, hanem az, hogy okozta-e a kár? A sérelmes határozat pedig a hitlen kezelést illetőleg, de még inkább a sikkasztás kérdésében azon álláspontot helyezkedett, hogy mivel „Bokross Elek mint más vagyonának kezelésével megbízott — számadásra kötelezt”, — én meg hozzá teszem: hűségre is ezt vagy ellenkezőjét pedig a polgári bíró constatalni nem képes. De hát mi következik abból, hogy számadásra kötelezett? Fenntartva mindazokat, a miket a tárgybana a 2221/93 első bírói határozat elleni felebbezésben előadni bátor voltam és erősen hangsúlyozva azt, hogy arra nézve miről számolni lehetséges volt és számadás tárgyát képezhetette Bokross Elek számadását már elő is terjesztette, más számadásra pedig ha milliionszor fogjuk az összes polgári fórumokat is megjárni — előterjesztési nem tud; azt pedig mit előterjesztett, má a többször említett felebbezéshez 1. 7. alatti csatolva is van: azt kérdem én az eddigiéktől miért nem volna megállapítható a sikkasztás tényálladéka? A kir. ügyészség szerint azért, mert Bokross Elek hitbizományi és magánvagyonát kezelte, — azonban megengedi, hogy a számadási per befejezése után megállapítható lesz; a t. bíró-ság ellenben categoricusankijelenti, hogy a sikkasztás egyáltalán meg nem állapítható, mert — így szól a jeles érvelés „Bokross Elek részint mint ügyvéd, részint mint hitbizonyítványi gondnok pénzek kezelésével és fizetések teljesítésével bízott meg, s így mint más vagyonának kezelésével megbízott számadásra kötelezett: következésképp annak eldöntése, hogy a bűnvádi feljelentések tárgyát képező ügyekből kifolyólag fejfejtőnek van-e, és milyen összeg erejéig követelesse vele szemben, vagy sem, eldönteni nem a büntető bíróság hatáskörébe, hanem a terhelt Bokross Elek által az eljonyomozat adatai szerint tényleg már előterjesztett számadási telett folyamathat tett polgári eljárás keretében és polgári bíróság hatásköré alá tartozik, miért is a további elővizsgálat tényálladéka hiányában megszüntetendő volt.

Mindenekelőtt ezen indokolás objektív tévedéseit kell helyre igazítani. Ugyanis a sikkasztás miatti panasz azon, Bokross Elek sajátkezeleg irt és aláírt s a feljelentésekhöz 4. 6. 7. alatti csatolt elismervénye szerint bizonyított konkrét tényre van alapítva, hogy egy bizonyos összeget meghatározott rendeltetéssel átvett, de azt saját céljaira magának megtartotta. Ez a tény minden büntető és polgári bíró és peres eljárás nélkül in optima forma constatalva van.

További tévedés, hogy Bokross Elek az eljonyomozat rendén bármit is terjesztett volna elő, erre neki alkalom se adatott, mert kihallgatása feleslegesenek ítéltetett. Tévedés az is, mintha a Bokross Elek számadási felett folyamathat tett polgári per tárgya az volna, hogy van-e és mily összeg erejéig kö-

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1893. augusztus 17.

Az élet drámáiból.

Írta: MARUNTEANU GR.

Fordította: Szabó Nándor.

I.

(Folytatás.)

Ime mi történt.

Gergelynek az a szokása volt, hogy délutánokint el-elment a Duna partra sétálni. Egyik napon egy ismeretlen ur kézen fogva bevezette a folyam szélén horgonyzó aszp gőzhajó egyik fülkéjébe.

A gyermek eleintén vonakodott az ismeretlen követni, de midőn látta, hogy jó emberrel van dolga, hogy csesebeeseket és és stteményt ad neki, beletörődött.

A fényesen bebutorozott hajófülke közepén levő gyűrű tölgyfa-asztalon képekonyvek heverték, — a fiu ezeket szemlélve, nem vette észre, hogy esteledik, s hogy a hajó már megindult.

A mikor ennek tudatára jött, már késő volt. Elkezdett ugyan kiáltani, de hasztalan; az idegen szép szavakkal biztatta, hogy csak sétálni mennek a hajóval, s nem sokára vissza fognak térni. Gergely elhitte ezt is, s fáradt lévén, elaludt. Más nap, a midőn felébredt, a hajó még mindig haladt; az idegen, a ki mellette virasztott, azt állította ugyan, hogy a gőzös visszafordult, de a másodnap nap is elmúlt, s Gergely nem érkezett szülővárosába vissza.

Két hétiig sirt a fiu, folyton kérve az idegent, hozná vissza édes anyját; mind hiába, az mit sem ügyelt e kérésekre. Kiszállottak ugyan a hajóból, de csak azért, hogy vonatra üljenek, s aztán ismét más hajóra. Ezen, előtte ismeretlen út 30 napig tartott. Mikor aztán ez utóbbi gőzhajóból is kiszállottak, értésére adá az idegen, hogy utazásuk véget ért. Amerikában voltak.

Az amerikai igen gazdag ember volt. Ezen erőszakos kényét is csak a kedves gyermek iránti rokonszenvből követte el, a ki naponta ellátogatott a Duna partjához; végre az az eszme fogamzott

Az amerikai igen gazdag ember volt. Ezen erőszakos tényét is csak a kedves gyermek iránti rokonszenvből követte el, a ki naponta ellátogatott a Duna partjához; végre az az eszme fogamzott meg benne, hogy lopja el a gyermeket s vigye magával Amerikába, hol nagy birtokai voltak, — s barátságos lévén a fiuval, csakhamar megnyerte annak bizalmát.

Megigérte a gyermeknek, hogy édes anyját is elhozzatja, s mivel más gyermekei nincsenek, törvényes örökösévé teszi.

Egyik napon Gergely belépvén atyjának szobájába, — így szokta volt nevezni — a padlón elterülve találta mellbe döfött késsel, a szobát pedig tele vérrrel. Ezen iszonyú látványra eléltan rogyott össze a holttestre.

Kevés idő múlva magához térvén, megfutamodik a lépcsőkön s segélyért kiált.

Az utazára kiérve, az emberek kíváncsian nézik a véres ruhájú gyermeket. Egy rendőr megállítja s kérdi segélykiáltásának

okát. A gyermek nem tud felvilágosítást adni, de az összefutott szomszédoktól megérti, hogy bűntény követkett el.

A rendőrség, majd a vizsgáló bíróság is közbeveti magát, s kintünk, hogy rablók rontottak be, s meggyilkolván az amerikai, kirabolták. A gyermeket is kihallgatják, de az a nagy lelkiirakództatás következtében megtébolyodott, minek következtében örültek házába tették. 18 évi gondos ápolás és gyógykezelés után visszanyerte lelki világát, s ki-jövőn e kórházból, értésére adták, hogy nevelő atja minden vagyonát, mely közel 6 millióra rugott, végrendeletileg reá hagyta.

Az örökségnek birtokba vétele után első gondja volt utána nézni, ha valjón szeretett édes anyja él-e még?

II.

A vendéglősnő kijöven Gergely szobájából, tántorogva vonult vissza saját hálószobájába. Maga után gondosan bezárta az ajtót, elővéve a kebelében elrejtett pénzes erszényt s elkezdé az arany- és bankpénzt számlálni. Az idegen igazat mondott: épen 100,000 frank volt benne.

E kincsek láttára az oly sok szenvedés által gyötört vendéglősnő agyában csudálatos gondolatok támadtak.

Azon gondolkodott, hogy 100,000 frank van birtokában, s mindazonáltal három nap múlva el fogják adni a szállodát, kidobják az utcára, mivel nem tudja kifizetni váltóját. A pénz egette a kezét.

Valami érthetetlen változás történt egész lényében.

Ellent akart állani a tarka képzetek-

nek, melyek léleknyugalmát zavarák, kiakartá tőni eszéből, de hasztalan; egy pillanatra sem hagyták el, de sőt rohamosabban támadták meg.

Eszébe jutott, hogy nyomor várakozik rá, hogy szenvednie kell! Ez a gondolat folyton üldözte; de vesztett reménye ösztön-szerűleg fordult az előtte felhalmozott aranyhoz és bankjegyekhez iszonyat fogta el, de ideái akaratlanul is uralkodtak rajta. E pillanatban már nem tudott helyesen gondolkozni, — el kezdette hinni, hogy a pénz csakugyan az övé, hogy megmenekült minden bajból, s visszavonulva boldogul él a világnak valamelyik zugában, a hol senki sem bántja.

Ezen ábrándok közepette a fiatal ember arcvonásai tűnedezték előtte, s e látománysa szeméi élénken villogtak, homloka ránczba verődött. Visiója aztán más alakot öltött: nyomorban látta magát, a vendéglőt eladták s ő maga az utcákon koldult. Szeme újból az aranyon akadt meg, borzadály fogta el, aztán szomoruan lecsüggesztette fejét. Elgondolkodott

Hirtelen újból felemelte fejét; szeméi ekkor már rémséges tűzben égtek, arca haláláppadt volt.

Megrázkódott, mintha valami ismeretlen ellenséget akart volna magáról lerázni, — hasztalan: körül volt vére, mint lángok közepette a menthetetlen ház.

Végre, kifogyván erejéből, egy székre rogyott össze.

Mit sem tudott már magáról. Elméje elhomályosult, emlékező tehetsége elhagyta.

Ezen átváltozással szeméi részben forogtak, ajkai és kezei reszkettek, s borzadálylál nézett maga körül.

Kevés idő múlva felemelkedett lassan, s tántorgó léptekkel, mint valami alvajáró az ajtónak tartott. Kinyitá azt, majd a folyósóra menve, megállott a jobbfeleli ajtók egyikénél.

Körülnézve, lassan kopogtatni kezd. Kissé várva, Péter jelenik meg az ajtó küszöbén, a ki a kezében tartott gyertya világánál urnőjét látva, meglepetve állott meg. A vendéglősnő újját ajkaira téve hallgatást parancsolt; Péter sehogysa nem tudta urnőjének magaviseletét megérteni, s gépiesen követte szobájába. Péter még jobban csudálkozott, mikor asszonya megparancsolta, hogy zárja be maga után az ajtót, s foglaljon helyet mellette; nem ismert urnőjére, kinék arcán levő erei dagaztak, szeméi vérben forogtak, s tekintete szúrós volt, mint valami éles tű.

Péter soh'sem látta urnőjét ily állapotban.

A vendéglősné hozzá közeledvén, megragadá kezét.

— Péter te!! monda rekedt, de átható hangon — mátl fogva nem leszünk többé szegények! s csudálatos módon kezdett mosolyogni.

Péter még jobban elcsudálkozott e szavakon. Azt kezdette hinni, hogy urnője, a — sok szenvedés következtében elvesztette esztét.

(Vége köv.)

(Folyt. következik.)

A legnagyobb Makovczán lesz a nyenor mert ez — a megye legegényebb közlége — szenvedte a legnagyobb kárt.

A székelyi járás felső részéből semmi air se érkezik, itt végképp megszűnt a közlekedés.

Az állam és országuton okozott kár meghaladja a 20.000 forintot.

Az alispán azonnali intézkedett a közlekedés ideiglenes helyreállításáról és jelentést tett a belügyminiszternek. Ő gondoskodott egyúttal a kár hivatalos becsléséről is.

A négy folyóvízgyben — a Szekes, Tapoly, Ondava és Tereza völgyében — a termés egészen tökéletes.

A Makoviczában már pusztit az éhínség. Az alispán az inségek segélyezésére eddig 500—600 forintot küldött a székelyi és tapolyi főszolgabíróknak. A Makoviczába szonkivül 50 métermáza lisztet és ugyanannyi kukoricát küldöttek.

A főispán legközelebb személyesen megy fel a belügyminiszterhez, hogy részletes jelentést tegyen és segélyt kérjen.

A környéken eddig tizenkét holttestet fogtak ki a vízből, de kétségtelen, hogy az áldozatok sokkal többen vannak.

Az eperjes-bártfai vasutból alig maradt meg valami; a kár körülbelül négyszázezer forint. Az építést nagyrészt egész újból kell kezdeni.

Vidéki élet.

Templomszentelés Szászvároson.

Szászváros, aug. 15.

A szászvárosi Mózesvallású hitközség híveinek e hó 13-án (vasárnap délután 4 órákor) szép és magaslatos ünnepe volt. A mult évben épített díszes kis templomuk felavatására ültek ünnepet, melyre hivatalosak voltak a szászvárosi társas élet tagjai közül igen sokan nemzetiségi és felekezetségi különbség nélkül, s a vidéken elszórtan élő Mózesvallásúak mindannyian.

Délután 3 órákor már tödült a közönség, a protestáns templomoktól Keletre, azoknak színtéjében, a ref. kollegium délkelti szögletén fekvő „zsidó templom“ felé.

Pont 4 órákor feltárltak a templom ajtóit és az összerövidült közönség nagy sietéssel tödült, hogy helyet kapjon valahol. A női közönség a karzatokon, a férfiak a földszinten foglaltak helyet. A testületet — városi hatóság, lelkesi és katonai tisztikar — részére külön hely volt megjelölve. A városi hatóság és tisztikar tekintélyes számmal volt képviselve; a templom zsúfoltság megtelt, s a közönség egy része künrekedett.

Az ünnepély Schöpfung Jakab hitközségi tanító szép énekével vette kezdetét. Azután Wesel Diósi Sámuel, dévai rabbi jelent meg ünnepi szónoklatot tartani.

A rabbi szép és emelkedett szellemű beszéde után ismét felhangzott a hitközségi tanító éneke, — ennek végével újból Diósi Sámuel rabbi beszélt, felszenelvé a templomot az örökkévalónak, és a frigiditást, melynek törvénye az üldözött Izraelnek vezére volt az évezres száműzetésben; az örökké élő tüzet, az örökkévaló Isten soha meg nem szűnő gondviselésének szimbólumát.

Felavató beszéde után Istenhez imádkozott áldást könyörgővén az imádság felszenelt hajlékára, a koronás magyar királyra, a szeretett házra, Magyarországára, a magyar kormányra és annak képviselő testületére, a városra, hatóságaira, felekezeteire, az emberiségre, hogy annak tagjait kapcsolja össze a közös testvéri szeretet.

Beszéd és ima mind kifogástalanul korrekt magyar nyelven, szónoki erővel, a vallásos felbuzdulás hangján volt tartva; kivált a beszédek tartalma nem hagyott fenn semmit kívánni valót, a vallásosan szabad szellemnek annyira hű kifejezője valának. Ilyen beszédek egészen alkalmasok arra, hogy zsidó és keresztény egymást megértésként s különösen testvéri jóbort nyújtsanak. Kíváncsuk, hogy a szászvárosi mozesbitték ugy csellekedjenek, a mint a dévai derék rabbi beszélt.

r. t.

MINDENFÉLE.

Közozsávt, augusztus 17.

— **A lövész sport** Közozsávt-on felénkült. Az e tárgyban tartott értekezleteknek lett eredménye. Száznál több pártól jelentkezett, a társadalomsport kedvelő müvelt osztályának minden rétegéből, a kik a lövész egyület újja szervezete esetén tagjai lesznek. A város önnépfogva átvesszi és beváltja a részvényeket s ezzel átveszi a lövész-kertet az épületekkel együtt. A lövész egyület egy bizottságot küldött ki s ez a bizottság a várossal szerződést köt. A város kiépíti a szükséges helyiségeket s a kezelést egy u. n. lövész bizottságnak adja át, mely évente a városnak beszámol.

— **A közozsávti orthodox izraelita egyház** Ő Felsége születése napja alkalmából holnap délelőtti ünnepélyes istentiszteletet tart.

— **Az orsz. honvédegyülés** Budapestén vagy Szegeden tartása iránt a még élő háromszázezer öreg honvéd körében uralgódo hangulatnak kifejezést ad, a sajtkóban és közönség körében hetek óta folyó, s többnyire a dolgok helytelen magyarázata miatt

meddő vitát elenyészelteti a Közozsávt megjelent 1848—49. Történelmi Lapok aug. 15. számán. A dolgot történelmének alapján mutatja ki, hogy miért tartandó Szegeden Budapest helyett a gyűlés és egyúttal minden személyeskedéstől menten rá mutat a honvéd ügy körében koronként felmerülő zavarok és félreértések forrására s azok elenyésztetésének módjára is. A Hegyesi Márton történet író és Szabó Samu tanár tollából is közölt két szép cikket a Vasvári ügyre vonatkozólag.

— **A Kárpát-Egyesület** alsó-férmegyei osztálya a vármegyei ház gyűléstermében választmányi gyűlést tartott. Varró László osztálytitkár terjesztette elő a detonati kirándulás programját. Ennek alapján elhatározta a választmány, hogy Abrudbánya város szíves meghívása következtében f. hó 24, 25, 26 és 27-én közgyűléssel kapcsolatos 4 napos kirándulást rendez Zalatnára, Abrudbányára, Verespatakra és végre a Detonátára. Az indulás, illetve a gyűlékezés aug. 24-én d. e. 10 órákor lesz Gyula-Fehérvárt, honnan váltott kocsikon történend a hirándulás Abrudbányáig. Másnap d. e. 9 órákor lenne a közgyűlés és azután a havasi vidékre való kirándulás. Kirándulásra jelentkezőket elfogad aug. 21-ig bezárólag N.-knyeden Varró László osztálytitkár, Közozsávt a központi titkári hivatal-Részvételi díj Gyula-Fehérvártól és vissza teljes ellátással 10 frt. az alsó-férmegyeiekre vonatkozólag a külön kibocsátandó programban vannak felsorolva a feltételek. Kapcsolatosan ezzel tárgyalattott az E. K. E. detonati menedék házának a felavatása. A már készen álló menedékház, melyre az osztály 500 frtot adott, szintén ez alkalommal lesz ünnepélyesen felavatva és a közhasználatnak átadva. Végül az apróbb bejelentések tudomásul vétele után a gyűlés Csathó János alispán elnök elttetésével véget ért, ki a jelenlévőket ebédre vendégszeretők házához hívta meg, hol az egyesület fejlődésére vonatkozó több új eszme vetettét fel.

— **Dr. Hankó Vilmos**, egyetemünk egykori kitűnő növendéke, jelenleg a budai főreáliskola tanára ismét egy közhasznú és minden tekintetben becses könyvvel jelent meg a balneologiai irodalomban. Ugyanis dr. Gerlóczy Zsigmond budapesti orvos és balneologus társaságában „Melyik fürdőre menjünk, milyen vízzel éljünk“ cím alatt egy 227 oldalra terjedő könyvet írt, mely a napokban került a könyvpiacra. A gazdagon és díszesen illusztrált munka főleg a fürdőző közönségnek s általában a szenvedő emberiségnek igen hasznos utmutatásokat tartalmaz arra nézve, hogy ki minő baj ellen, melyik fürdőhelyen keresen gyógyulást, s minő vízzel éljen. A munkában mindenik (még a legkisebb is) magyar fürdőhely részletesen le van írva, a gyógymódok, a vízhasználat és a gyógyjavallatok lelkiismeretes gondossággal adatnak elő. A gyógyvizek elemzési adatai, azok gyógyhatása és a bajok, melyek ellen használhatók, részletesen vannak e müben tárgyalva. Ily kiemertő és teljes szakértelemmel kidolgozott szakmunka kevés van még a magyar irodalomban, s ép ezért melegen ajánljuk azt minden érdeklődőnek a figyelmébe. A mű kapható dr. Gerlóczy Zsigmondnál Budapesten s bármelyik könyvkereskedésben. Ára 1 forint.

— **A vadak közölt.** Nem Áfrikában történt, hanem Szolnok-Doboka megye Lelesty (Lábfalva) községében. Orosz Endre okleveles tanító, az Erd. Muz. egyület orv. term. tud. szakoszt. tagja, nevezett községben földtani és ősmébertani kutatásokat végzett. Egyzerre csak körül fogtak az oláhok megrohanták és bevitték a község házához, a hol fogságba is helyezték. Orosz 2 és fél óráig volt fogva, mialatt kistűdötték, hogy ő bizonyosan egy olyan orvos, a kit a magyar kormány a kutak és vizek mérgezésére küldött ki, hogy ezáltal az oláh nátió fiait elveszítse, és az apró osemeteket megmagyari-zálja. Szerencsére akadt később egy pár intelligensebb ember, a kiknek a közbenjárására sikerült Oroszt a fogságból kiszabadítani. A tanító megtette feljelentését a megyei alispánnál.

— **A közozsávti ev. ref. kollegiumban** a következő egyetemi hallgatók nyernek benlakást az 1893—94-ik évben: Molnár Károly, Bálint József, Aszalos György, Baló Ödön, Bedő Sándor, Bene Ferencz, Békési Ferencz, Erdélyi Lajos, Főriss Miklós, Muzsi János, Pótor Sándor, Ravasz Árpád, Weszprémi Dezső, Vitályos Géza, Kiss Dénes, Balázs István, Szilágyi Mihály, Török Ákos, Huszár Lajos, Mihály Gyula.

— **Kolera ellen.** A mostani járványos időben sokan okoskodnak azon, hogy a kolera ellen-szerét megtalálják. Minden foglalkozásu egyén vagy társaság a saját körében keresi a csoda-szert. A közozsávti méhész-egy-

let is a kolera ellen a legjobb szernek a méhcsipést mondja. A kolera esetében ember gyomrára, lábára, szóval a hol göröcsöket érez, méheket kell helyezni, hogy ezek csipjék meg s a görös és kolera úgy kívándorol a testből, mintha ott sem lett volna. A darázscsipést még hatásosabbnak vélemezik. Ez ellenszer közötté tételére a közozsávti kertész-egylet egyik tagja: Si—cs kérte fel szerkesztőségünket, egész komolyan kijelentve, hogy ők már kísérleteket is tettek.

— **Teleki Blanka rajza** Kufstein váráról. Kicsi nyolcoszegletű papíron gyakorlott kézzre valló szép vonásokkal tette papírra sok évi szenvedésének szomorú tanyáját a magyar szepvedéshez egyik ártatlanul sokat szenvedett hősnője gr. Teleki Blanka. A vár szomorú kinézésű tornyával, melléképületeivel, sötét kapu aljával, szépen tisztán van megrajzolva a házjáért szenvedett nagy honleány által, ki nagy szívéből, nemes lelkéből, sok fájó gondolatot küldhetett e rajzzal való foglalkozása alatt e tirolai várban lévő cselájából, leigázott házaja felé. A bársontokba helyezett szép rajznak az ud érdekesége, hogy Teleki Sándornak adta a honleány emlékül, kinek kesze írása rajta van a rajz hátsó részén. A Teleki család a drága ereklét a közozsávti orsz. ereklje muzeumnak adományozta.

— **Irgalmas nővérek** által vezetett tan- és nevelő intézet van van Szathmarmegyeinek legkisebb és legegészségesebb fekvésű pontján Felsőbánya sz. k. városában. Jó családbeli leány-gyermekek kitűnő szellemi és testi nevelést, gondos felügyeletet, szakzszerű oktatást jeles tanároktól és házias ellátást nyernek. Növendékek 6 éves koruktól vétetnek fel és hat osztályon keresztül képezik őket. A növendékek felvétele szept. 1—8-ig történik. Egy növendékért tíz hónapra teljes ellátásért és a kötelező tantárgyakban tanításért 150 frtot kell fizetni. Zongora, francia, német nyelv, tánc, gép és ruha varrásért külön, nagyon mérsékelt díjat fizetnek a szülők. Az intézetbe a növendékekre a legnagyobb gondot és figyelmet fordítják. Az intézet székhelye Felsőbánya, posta- és távira állomással bir, vasút állomás onnan háromnegyed órára Nágányán van. — Intézeti értesítőt, mely a részletekre nézve bővebben tájékoztat, az intézeti előirászatok Felsőbányán, vagy pedig Kuszók Istvántól, a „Történelmi Lapok“ szerkesztőjétől Közozsávt, (orsz. ereklje muzeum) lehet szerezni.

— **Körösvény a járvány ügyben.** Albac Géza polgármester ezt a felhívást adta ki: A nagyméltóságú m. kir. Belügyminiszter urnak 69.631 szám alatt e hó 12-én kelt rendelete értelmében a Romániában felmerült kolera-esetek alkalmából ajánlatosnak mutatkozván az onnan érkező utasok egészségügyi megfigyelése, az egészségügyi törvény értelmében 300 frtig terjedhető büntetés terhe alatt ezenel felhívjuk a szállodásokot, vendéglőket, háztulajdonosokat és családöket, hogy minden náluk megszálló bárhonnann érkező utast megérkezése után haladéktalanul jelentsenek be a városi rendőrség bejelentési irodájában.

— **A fogly-utca panasza.** Panaszt vettünk a fogly-utca lakóitól, hogy a közozsávti tanács nem intézkedik a fogly utcában lévő bordély-ház kitépitéséről. Pedig az utca lakóinak a kérelmére a közgyűlés elrendelte annak kitépitését. A városi közgyűlés ezen határozatát megerősítette és jóváhagyta a belügyminiszter is. A tanács azonban — noha jó ideje a miniszterium jóváhagyása megérkezett, — még sem akar intézkedni. Pedig ha a fogly utcából ezt az egy büntézkét kitépitették, ez is a „tisztességes“ utcák közé lenne sorozható, mivel lakói, mind jóvalvaló, családok, polgármerek, a kiknek gyermekeik vannak s ezeknek érdekében szeretnék utcájukat ettől az egy rosszirt helytől megtisztítani. A fogly utca lakóinak méltányos kérését — hogy a bordély házat minél előbb tirttessen ki a tanács — ajánljuk a polgármester új figyelmébe.

— **Oláh vandallizmus.** A fúti-nelle alatt levő s Vasvári eleste helyén emelt keresztet tövből kivágták a napokban s széthányták az ott emelt emléket. Azt mondják a környékbe lakó oláh tanitók voltak a tett értelmi bünszerzők, kik a nagyszebeni konfereciáról való visszafértük után érthetetlen dühből hecseztek fel a tudatlan népet. Jó volna, ha a közigazgatási hatóság a nyakukra títne ezeknek az uraknak, mert a mit csinálnak, a legnagyobb gaszág.

— **A király és a királyné szobra.** Az új országháznak a Munkácsy Mihály nagyszerű képen kivűl még egy nagy ékessége lesz müvészi alkotásában, tudniillik a királynak és a királynének nagy szoboralakja egy csoportozatban, világos márványból. Az országház építészvezetősége nevében Tisza Lajos gróf most írta ki a pályázati felhívást a szobor-csoportozatra.

— **A király Aradmegyében.** Aradvármegye közönsége nagy előkészületeket tesz a király fogadására, — ki az ősi hadgyakorlatok alatt Borosseben fog tartózkodni. Aradon keresztül szeptember 9-én

reggel 7 óra után érkezik különvonaton Borossebesre a király. Az otténi pályaudvaron a vármegye nagy küldöttsége fogja üdvözölni, mely a vármegye notabilitásai alakult. Köztük lesz a többek között Dessewffy Sándor megyés püspök és Metianu János aradi román püspök is. A király gróf Wenckheim Frigyes kastélyában fog lakni, melyet fejedelemileg készűl berendezni.

— **Lukács Béla Gyulafehérvárt.** Elmitették volt márlapunkban, hogy a kereskedelmi minisztert, ki jelenleg családjával Zalatnán időzik, a gyulafehérváriak meg akarják hívni városukba. Gyulafehérvár Lukács Bélát ugyanis diszpolgárává választotta, s a miniszter akkor megígérte, hogy meglátogatja a várost s személyesen közölni meg az írta tanusított jó indulatot. Gy. Fehérvári levelezőnk, ez ügyben most arról értesít, hogy Lukács miniszter a város 6 tagu küldöttségének, — mely a napokban Zalatnán tiszteltet a miniszternél, — azt ígérte f. hó 20-án vasárnap fogja meglátogatni Gy. Fehérvárt. A miniszter fogadására nagyban készűlnek.

— **Elhalasztott jubileum.** A gyulafehérvári, önkéntes tűzoltó-egyesület, 20 éves fennállásának jubileumát f. hó 20-án vasárnap akarta megtartani. De Lukács Béla kereskedelmi miniszter erre a napra ígérte, hogy meglátogatja a várost s a tűzoltó-egylet e miatt jubileumi ünnepélyét f. hó 27-re halasztotta.

— **A kardalosnő imádója.** Nagyváradról írják: Pál Sándor, a nagyváradi Rózsabokor husz esztendő csaposegénye, szerelmes volt az éttérn egyik feltűnő szőke és piros arcú kosztosába Körösi Juczi, a ki az idén a közozsávti szintáraulattól szerződött a Leszaki társulatához. Sándor gyerek, nagy kinjában, egy diákall írogatott leveleket és verseket a kőristánőhöz, aki aztán nagy indignációval szétmorzsolta a papirost, mondván, hogy nem kezd egy csaposegény-nyel. Pál Sándor elkecsereedett és vasárnap délben az udvarkert hátulján felakasztotta magát egy akácfa ágára. Mikor öngyilkosságát észrevették, a gyerek már félholt volt. A kőristánő, aki éppen próbáról jött s ebédelni akart, meglepetve elájult.

— **A glogováci pap.** A napokban, mint levelezőnk írja, Oródy Nándor körjegyző tiztagu küldöttséget vezetett Glogováról Dessewffy Sándor temesvári püspök elébe, hogy panaszt emeljenek a glogováci plébános ellen s hazafiatlan-ságá ellen orvoslást kérjenek. A küldöttség bevádolta Frank plébánost a püspök előtt, hogy ugy a szószékéről, mint a társadalmi érintkezésben is szítja a gyűlölséget a hatóságok és a magyar nemzet ellen. A plébános különösen az iskolában hirdeti a magyar-gyűlöletet s megméltelyezi azzal az ártatlan gyermekszíveket. Ez egyik főoka annak, hogy a hazafias érzésű glogováciak közt a magyar eszme, nemhogy terjedne, de sőt napról-napra vesz erőjéből. Dessewffy püspök barátságosan fogadta a küldöttséget s megjegyezte, hogy a hazafiatlan plébános ellen a törvény teljes szigorával fog eljárni.

— **Az 1896-iki ezredéves kiállítás** előmunkálatai a nyári hónapokban is serényen folytak. A csoportbizottságok szüneteltek ugyan, mert a tagok legnagyobb része a fővárosból elszéledt és nyaralókban, fürdőhelyeken van szétszórva. De ez a zűnnet maholnap szintén véget ér, a tanulmány-utra indult szakfőnök legközelebb visszaérkeznek és a csoportbizottságok az előkészített munkaanyag feldolgozásához foghatnak. A nyári szünet alatt Lukács Béla kereskedelemügyi miniszter megállapította a sorozatát azon teendőkre, a melyeket még a folyó évben elintéztetni kíván. Miután a kiállítási terület kérdése a fővárossal egyetértőleg végleg rendezve van és a kiállítási csoportbizottságok kevés kivétellel már bejelentették működési programukat és térigényüket, a miniszter intézkedett, hogy a Nádorazigetre vezető hídra, valamint a főbb kiállítási épületekre vonatkozó előmunkálatok olyképen induljanak meg, hogy az illető pályázati hirdetményeket még ez évben lehessen közzétenni. Az épületek közül legelsőbbben sorra kerülnek a történelmi kiállítás céljaira emelendő épületesorport, a gépcsnak, a közlekedési csarnok, azután a mostani nagy iparcsarnok, melyet kibővíteni és részben alakítani fognak. A kiállítási terület tervezett új közlekedési út nyomjelzése szintén az idén kezdődik meg, hogy tavaszra meg lehessen kezdeni a fák átültetését és az új fasorok létesítését.

— **A Mátyás templom megáldása.** A budavári újonnan restaurált Mátyás templom megáldása kedden ment végbe nagy egyházi pompával. A templom előtt levő Szentháromság-tér föl volt lobogóva s még a csónka Mátyás-torony is zászlók lengtek. A polgári és katonai hatóságok diszruhás képviselői a kar stallumaiban és az első padsorokban ültek. A templom benediktációját, mely fél órába tellett, Cséka Sándor püspök végezte. Pont tíz órákor érkezett meg Vaszary Kolos kardinális Kohl Medárd dr. kíséretében. A biboros főpap Ecce sacerdos magnus hangjainál vonult be a templomban és helyet foglalt trónján, mire Bogisich Mihály esperes-prépost plébános a szószékéről ünnepi szent beszédet mondott, mely megal, hazafias hangjával a hívek nagy sokaságára mély hatást tett. A prépost a templom történetét mondta el, lefestve a dicő történeti mozzanatokat, melyek e műemlékünkkel kapcsolatosak. A prédikáció után a hercegprímás pontifikális misét mondott, mely után a szentségét ünnepi menetben a lorétomi kápolnába vitte, mert a főoltáron még nincs tabernákulum. A fényes szertartás tizenkét órájáig ért véget. A re-

konstruált templomot egész nap a hívek ezrei látogatták.

— **Kolera ellen** 1884-beli tisztán kezelt som-bor kapható Közozsávt, Széchenyi-tér, Farkas Samunál.

Szerkesztőségi üzenetek.

T-nek. Igaza van. Az a hír antiszemita izzel van megírva, pedig okunk nincs és nem is lehet antiszemitaságban „utazni.“ Az tény, hogy a bevándorlás foly, a mi veszedelemmel is járhat, de az is i. az, hogy mindenért a zsidókat felelőssé nem tehetjük.

Átutazó — Bázná. Hogy milyen fürdő élet foly Báznán? — azt ön és még igen sokan tudhatják, de mi innen — igazat szólna — nem láthatunk odáig. Erdemleges tudósítást mindig szívesen adunk.

Két előfizető — Algyógy. Tessék ez ügyben a „Közozsávt“ szerkesztőségéhez fordulni.

Harmath Jenő — A-Jára. Hogy a főszolgabírónak tisztelére rendezett jubiléris ünnepély nem akart revanche lenni, azt ide jegyezzük; hogy a járai magyarság a románsággal a legbékésebb egyetértésben él, annak örvendőnk is és óhajtuk, hogy ez az egyetértés állandó legyen, annak kénszerűsége nélkül, hogy hosszú levelét szószerint kiadjuk.

LEGUJABB.

(Az Ellenzék eredeti táviratai.)

Pável püspök körlevele.

Budapest, augusztus 17.

A lapok Pável püspöknek egy régebbi körlevelét közlik, melyet papjaihoz intézett. A körlevélben Pável elrendelte, hogy az iskolákban mindent kizárólag oláh nyelven tanítsanak.

Különben veszélyeztetik őseik vallását és nyelvét.

Ujabb leleplezési készülék.

Budapest, aug. 17.

Pituk Béla tegnap levelet kapott egy szolnoki tekintélyes oláh államhivatalnoktól, a ki előbb Matianu János, utóbb Román Miron titkári hivatalánál volt alkalmazva s mindkét helyről hazafias érzelmek miatt bocsátották el. Ezen levélben az illető hivatalnok nemcsak helyesli Pituk leleplezéseit, hanem azt állítja, hogy ő is készűl azokhoz hasonlókat tenni.

Gyilkosság.

Budapest aug. 17.

Tegnap a Wurmudvarban, egy utcára nyíló üzletben fényes nappal meggyilkolták és kirabolták Mandt Károly gazdag kőelgyárost.

Mikor a szomszédok beléptek, hullája már egészen ki volt hűlve s úgy fekűdt a vértócsában.

A tettesek még eddig ismeretlenek. Másik verzió szerint Mandt gúttáttas érte, ellesett és a tizedes mérlegbe ütődve kapta sebeit.

Hazafias oláhok.

Budapest, aug. 17.

Csanádmegyei Matt dombegyháza községben az oláhok gyűlésén tiltakozott Ratiuk nagyszebeni gyűlésén hozott határozatok ellen.

Azt mondták, hogy ők a kedves magyar testvérekkel és magyarországi helyzetükkel teljesen meg vannak elégedve.

Idegen beavatkozásra nem szorultak, s minden erre célzó intézkedést vissza utasítanak.

Charcot meghalt.

Budapest, aug. 17.

Párisból érkezett táviratok szerint, — Charcot hírneves orvostanár, kit Herz Kornél megvizsgálására Angliába küldöttek volt, Párisban meghalt.

Nemzeti színház.

Közozsávt, péntek, 1893. augusztus 18-án. Felséges Királyunk születésnapja alkalmából diszolgadásul:

A ZSIDÓ HONVÉD.

Eredeti énekes népszimnű.

Felolós szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segédszerkesztő és kiadaplattulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTÉR.

Intelligens családból való, gimnásiumi tanuló eelleg egyetemi hallgatók szabad zongora használatú, teljes ellátásra elfogadhatnak. Szíves megkeresések „kittinő ház“ ellátás“ cím alatt kértetnek a kiadóhivatalba.

H i r d e t é s e k.

1444, 1448—1893.

a db. száma.

Hirdetmény.

Maros-Vásárhely sz. kir. város árvaszéke, mint gyámhatóság, ezennel közhírré teszi, hogy Maros-Vásárhelyt, a néhai Almási Lajos hagyatékához tartozó ingóságok, ugymint: házi bútorok, eszközök, korcsmai felszerelések, valamint 12 herdó jó minőségű czelnai bor folyó hó 21-én délelőtt 8 órakor a helyszínen nyílt árverésen készpénzért el fog adatni.

Maros-Vásárhely sz. kir. városi árvaszékek 1893. augusztus hó 14-én tartott üléséből.

Oroszlán István,
elnök.

Péterfy Pál,
jegyző.

Sz. 825—1893.

(Másolat)

Árverezési hirdetmény.

Csik-Szt.-Imre község részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a nagyméltóságú földmívelésügyi m. kir. ministeriumnak 26217—892. számú magas rendeletével, a „Medgyes” nevű erdő-részben engedélyezett 117 kat. hold nagyságú területen, a 20 cm. mellmagassági átmérőn felül található famenyynység, még pedig 5584 tömörköbméter haszon-fenyőfa folyó évi Szeptember hó 8-án d. u. 2 órakor nyilvános árverezésen el fog adatni.

Kikiáltási ár 4728 frt, melynek 10%-a az árverezni hajlandók által, mint bánatpénz leteendő; írásbeli ajánlatok a szóbeli árverezés megkezdéséig ezen bánatpénzzel ellátva, elfogadtatnak, melyekben azonban határozottan kifejezendő, hogy az árverező az általa ismert árverezési feltételeknek aláveti magát.

Az árverezési feltételek Csik-Szt.-Imre község házában a hivatalos órák alatt bármikor betekintheők.

A község elöljárósága.

758. (2-4)

Csik-Szt.-Imrén, 1893. évi augusztus hó 8-án.

BODÓ JÓZSEF s. k.,
körjegyző.

(P. H.)

SÁNDOR GERGELY s. k.,
bíró.

Sz. 2441—1893.

748. (2-3)

Pályázati hirdetmény.

Sepsi-Szentgyörgy város pályázatot hirdet a következő műszaki munkákra:

1.) A város mintegy 300 hold területű belsőségének háromszögletére szükséges, legalább 20 elsőrendű háromszögletési pont, mely málnási faragott trachyt-köböl állítandó fel, megfelelő alappal. E férpontok alakja és elhelyezésére nézve a város által adandó utasítás figyelembe veendő. Az elsőrendű pontok egyszerűsind a lejtmezés férpontjai gyanánt szolgálnak s 1—20. folyó bevésést számokkal látandók el.

A háztömbök törési pontjai előtt másodrendű háromszögletési pontok szükség szerint, földbe ástott tölgyfatubusokkal a megfelelő jelző rudakkal. Ezen másodrendű háromszögletési pontok szolgálnak a részletes felvétel alapjául.

2.) A város belterületének részletes felmérése. Az utcák, házastelkek, sétányok és épületek kiténtetésével. Megjegyzetjük, hogy a mellék- és gazdasági épületek felvétele nem kívántatik. A városban lévő földalatti csatornák kiténtetése szükséges.

3.) A város 300 hold körüli belterületének lejtmezése és rétegtérképének elkészítése, vonatkozással a vasuti indóházánál lévő magassági jegyre.

4.) A lejtmezés alapján a város csatorna-hálózatának elkészítése.

A felvételek alapján készített térképek következő léptékben szerkesztendők:

a.) A háromszögletés (10,000 léptékű átnézeti térképen.

b.) A részletes felvétel (1000 léptékű térképen és

(10,000 léptékű alnézeti térképen.

c.) A lejtmezés (1000 léptékű térképen ábrázolandó, a megfelelő rétegvonalakkal és telkenként kiténtetendő és bejegyzendő padozat magasságokkal és a végleges utcánivelettek jelzésével.

d.) A város csatorna-hálózata (10,000 léptékű térképen.)

Megjegyzetjük, hogy a létesítendő csatornák tervszerinti elhelyezésére szükséges hossz-szelvények, hosszban (1000), magasságban (100), a csatornák szelvényei pedig (25) léptékben ábrázolandók.

5.) A jelzett munkák egy év alatt a szerződés megkötése után befejezendők. Pályázati határidő 1893. évi augusztus hó 31-én.

6.) Pályázók felhívattak, hogy ajánlataikat közvetlen a városi tanácshoz adják be, mely ajánlatban a felsorolt munkákért járó díjazás és fizetési feltételek kiténtetve legyenek.

7.) A városi tanács pályázni kívánóknak a helyszínen mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál.

8.) Az ajánlatokhoz 400 frt értékű bánatpénz csatolandó.

9.) Ha pályázók a munkák végrehajtása körül valami előnyös ajánlatot tehetnek a városnak, a városi tanács és képvis. testület hajlandó lesz módosító tárgyalásba bocsátkozni is velők.

Sepsi-Szentgyörgy, 1893. augusztus hó 5-én.

A város tanácsa:

Kovács Bálint,
polgármester.

Pályázat.

Folyó évi szeptember hó 1-én

egy a könyvelésben jártas,

a regale- és fogyasztási-adó ügyben

kellő gyakorlattal bíró egyén

alkalmazást talál egy nagyobb regale- és fogyasztási-adó irodában.

Bővebb felvilágosítást ad „M. L.” alatt a kiadó hivatal.

754. (1-3)

Kolozsmegyének Magy.-N.-Sombor községében,

vasuti állomástól 1 és fél órányira

egy 586 holdas és egy 1316 holdas

tagosított birtok,

két 4 kerekű lisztelő vízi-malommal egyetemben

több évekre haszonbérbe kiadó.

Értekezhetni tulajdonos: Sombory Lajossal, u. p. M.-N.

Sombor és ügyvéd Deák Alberttel Kolozsvárt.

760 (1-3)

A toroczkói polgári bandához
egy karmester kerestetik,
ki a fuvó-hangszerek kezeléséhez
és tanításához értsen.

Fizetése: 35 frt, tisztességes lakás, 2 öl kemény tűzifa.

Az állás szeptember hó 15-én elfoglalható.

Bővebb felvilágosítást ad Pálfi János igazgató
Toroczkón.

758. (1-2)

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint itt helyben kitűnő minőségű borokkal nagy

B O R P I N C Z É T

rendeztem be és

belközép-utca 21. szám alatti üzletemben

(Korbuly-ház, a volt posta-épület),

továbbá augusztus hó 15-től kezdve

Nagyhid-utczában a Széky-palotában

nagyban és kicsinyben a következő jó és tiszta borok kaphatók:

Asztali I. oszt.	1 liter	36 kr.
II.	1	32 „
Rizling	1	40 „
Bakator	1	50 „
Muskotály	1	60 „
Szomorodni Tolcsvai	1	80 „
Vörösbőr I. oszt.	1	34 „
Egri	1	40 „
Tolcsvai asszúbor kitűnő minőségű	1	3 frt.

Kívánságra házhoz szállítatik. — Az árakban a fogyasztási adó benne foglaltatik.

Midőn a n. é. közönség becses rendeléseit kérem, a borok tiszta és pontos kiszolgálásáért felelősséget vállallok, — maradok a n. é. közönség

alázatos szolgálója:

710. (3-3)

Káhnán Náthán Samu,
a fegy. és italadók bérleje.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a

kitűnő veresbelű lubi
GÖRÖGDINNYE

megérkezett.

Tisztelettel:

Ifj. GUNESCH KÁROLY,
(Séiater-utca.)

755. (2-2)

B O R S Z É K (Csikvármegye, Erdély.)

Elsőrangú gyógyfürdő, 900 méter magasságban, beláthatlan ős fenyveseknek alsóbb szervezetektől mentes régiójában.

Gyógytényezői: havas alji klímája, tiszta ozonodús levegője, kitűnő gyógyerejű vasas- és más vegyi összetételű borvíz ivókútai, számtalan szénsavas hideg lobogó-fürdői, vasas lúp-fürdők, szénsavas melegített kád-fürdők, fenyőlevél-fürdők, jól berendezett hidegvíz gyógyintézetek, massage és villamozás.

Az idény megnyílt június hó 1-én.

Posta és táviró helyben.

Részletes prospectussal és felvilágosítással kívánatra készséggel szolgál a fürdő-orvos: Dr. Szilvássy János, vagy a helyben székelő fürdő- és üzletigazgatóság.

A fürdővendégek szállítását a szász-régeni vasuti állomástól Borszékig és vissza bérkocsik eszközlik.

Felvételt teljesít és bérkocsira előjegyzést 48 órával előre elfogad: „Hávrának József m. kir. állomásfőnök ur Szász-Régen” vagy „A bérkocsi vállalat irodája Borszéken.” (Felső vendéglő).

A viteldijak szabályozva vannak.

A borszéki borvíz az Oelhoffert töltő-géppel kifogástalanul felfogva és modern gépek által dugaszoltatva, kristály tisztaságban hozatik forgalomba. — Évenként 3 és fél millió palack elárúsítás.

A borvízre nézve minden megrendelés kizárólag a borszéki fürdő- és üzletigazgatósághoz intézendő.

A borszéki borvíz ára helyt.

Ládákba csomagolva:				Szalma-hüvelybe csomagolva:			
1 láda	1-4 literes	50-es	6 frt 60 kr.	1 üveg	2 literes		18 kr.
1 „	1-4 „	25 „	3 frt 20 kr.	1 „	1-4 „		13 kr.
1 „	1 „	50 „	6 frt 10 kr.	1 „	1 „		11 kr.
1 „	1 „	25 „	3 frt 10 kr.	1 „	0-5 „		9 kr.
1 „	0-5 „	50 „	5 frt 30 kr.				

Nagyobb megrendelésnél 10% kedvezmény.

Borszék, 1893. évi május hó.

453. (18-x)

A borszéki fürdő és üzlet.